

No 13.

PRENUMERATIONSPRIS:
Helt år kr. 4,50
Hälft år 2,50
Kvarterl 1,20
Månd 0,40
Prenumeration & säll posttavlor
i Sverige och grannländerna

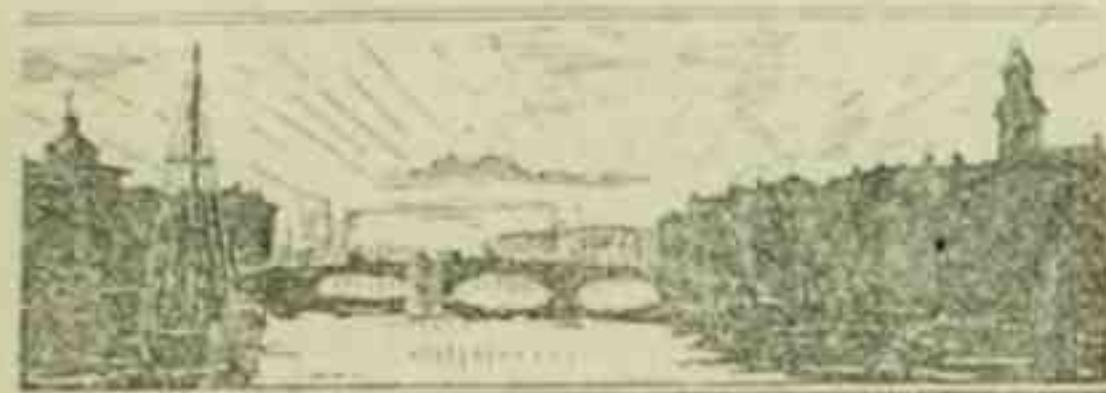
Och! Också för Göteborg mötas
ges prenumeration & postkontoret.
Redaktion och Expedition :
Södra Hamngatan 2.
Rikstelefon: 35 61.

Hufvudsexpedition
Stockholm: Mästersamuelsgatan 12.
E. Klemming.
Telefon: 76 48.

ANNONSPRIS:
Före texten: 25 öre pr non-
parellera-dal.
Efter texten: 20 öre.
Lösenummer 10 öre.

1897

Lördagen den 27 Mars

Innehåll.

Vilden flyttar.
För sista gången John Ericsson-stoden.
Af Armand.
Gnistor och slagg.
Masken faller. Af Armand.
Våra Kgl. teatrar. Af Giulio.
Vär. Dikt af Daguy.
Insända tryckalster.
Svar på brev.
Ögonblicksbild. Af Co.

som en pressens nomad, utkomma ett år i Malmö, ett i Stockholm och ett i Söderfjelde. Till en början skulle tidningen utkomma i Göteborg.

Jag hade nyligen också tänkt mig någonting annat: att undvika Stockholmsutställningen. *Vilden* skulle vara den enda tidning i Sverige, som icke tråkade ut sina läsare med långa referat från utställningen.

I det fallet har jag nu ändrat mening. Jag skall tala om Stockholmsutställningen — och ändå söka undvika att tråka ut mina läsare! Det är ju en full tillfredsställande lösning af frågan; eller hur?

Till Stockholm längtar jag. Där har jag så många af mina käraste vänner, som jag nu glödjer mig åt att snart få omfanna. Stockholm är ju ické blott medelpunkten för vårt kulturliv — det är ju också Dagensnyheternas huvudkvarter! Det blir nog fest vid Regeringsgatan den dag *Vilden* håller sitt intåg i huvudstaden.

Alltså: detta är på sätt och vis ett afsked från Göteborg; och ändå kan jag icke känna mig rörd. De vänner, jag vunnit här, hoppas jag få behålla; och Stockholm är ju icke så ofläget från Göteborg, att man icke från huvudstaden kan se och iakttaga, hur livet gestaltar sig också vid hamnkanalet i rikets andra stad.

Jag bjuder dig därför icke farväl, läsare i Göteborg. Jag säger endast: Au revoir!

Vilden.

~ Göteborg ~

För sista gången
John Ericsson-stoden.

Må alla Vildens läsare förlåta, att jag betunar dess spalter med nedanstående citat ur Handels-tidningen. Det är platt och själlöst — ja väl! Men det har älmistone en smula patologiskt intresse, som uttryck för en morrande irritation och ett tandlöst argsinne. Jag finner det helt naturligt, att författaren, i detta tillstånd af nervös öfverretning, fullständigt glömt logikens A. B. C.; och jag anser det ganska förlägt, att han i brist på skäl, griper efter sådana tillhyggen, som en man med rena händer icke gerna skulle ha bekvämat sig till att använda. Men

jag skall dock — i all godnödighet tillåta mig att här nedan notera ett par af hans logiska snedsprång och kasta en blick på de tillhyggen, han brukat.

Det bör kanske på förhand anmärkas, att Handelstidningens literatur- och konstafdelning redigeras af en estetiske professor vid namn Karl Warburg.

Artikeln, som står att läsa i Handelstidningens lördagsnummer, har följande prydliga utseende:

John Ericssonstoden. Från ett visst håll, där man lättas föra »intelligens och kulturens» talan, har man ondgjort sig över att fotställningen till denna stod skall utföras efter förslag af en arkitekt i st. t. att även härfor anlitा den bildhuggare, som uppgjort statyesskissen.

Nu har detta ämne sit länge omtuggats, vi vi nästan tycka att t. o. m. en vildes tändor hort kunna utsätta på mindre. Då detta gnat, liksom allt annat från samma håll, uppenbart är diktörat af personliga skäl, kunde det också lemnas obesvaret.

Men det må dock antas, att komitén ju verkligen af skulptören erhållit t. o. m. förslag till postament, eburu intet af dem ansetts kunna antas.

Det vittnar också om en för ett kultur-blad märklig okunnighet, då det tillvägagående komitén valt, framställs såsom något så underligt. Vet man då icke att det är i de stora kulturländerna ganska vanligt, att anförtro statyn åt en bildhuggare, postamentet åt en arkitekt? Här om dagen omtalades just i en fransk tidning en dylik atgård vid en ny staty.

Man anser nämligen i detta land — kanske icke utan skäl — att hufvudsaken är att erhålla ett så lyckadt monument som möjligt, till åra för den man, öfver hvilken minnestoden reses.

När man uppför en byggnad, som månen gäng kan vara ett vida större konstverk än en bildstod, anser man det ju icke vara hinderamt för dess »helverkan», att byggherren anförtor utförandet af de skulpturala prydnaderna åt en bildhuggare. Likaså hör det föranleda en »slitning mellan två konstnärsindividalitet» att den arkitektoniska delen af ett monument anförtros åt en arkitekt.

Ja man har t. o. m. exempel på bra mycket närmare samarbete än det, hvaram nu här är fråga eller ens varit fråga. Vi ha på museum ett par förträffliga taflor, i hvilka två konstnärer samverkat, den ene med landskapet, den andre med figurerne: de äro af Gude och Tidemand samt af Jacobsen och Tidemand.

Stutligen skola vi anföra en auktoritet, som t. o. m. »Veckobladet för intelligens och kultur» icke skall jäfva.

För nägra år sedan utkommo flera skönlitterära arbeten, som å titelbladet burro överna författaren: Ernst Ahlgren och Axel Lundegård.

De finnas, som äro nog elaka påsta, att dessa arbeten t. o. m. öfverträffa flera af dem pā den allra sista tiden utkommit med det seuare namnet ensamt å titelbladet.

Hvad skall man säga om ett andens fattigdomsbevis sådant som det här ofvan citerade? Finns det i detta tillstånd af nervös öfverretning någonsomheldst vederläggning af de skäl, jag anfört gent emot John-Ericsson-komitén verksamhet? Ingalunda.

Här talas om »gnat» och »personliga skäl» och mycket annat, som viltar om däligt lynne; men just det,

som artikeln egentligen borde handlat om — det söker man förgäves.

Hvad jag förut sagt, behöver jag icke uppvisa; jag skall endast taga mig friheten att påminna om följande faktum:

Resultatet af den första, af komitén utlysta, täflingen blef, att ingen af de prisbelönta skizzerna kunde antas till utförande.

Dock utlyste komitén icke någon ny täflan (ehuru det borde ha funnits så mycket mera skäl därför), som flera af våra främste bildhuggare icke deltagit i den första täflingen.) I stället inleddes ett par af komitén medlemmar privata underhandlingar med herr Christian Ericsson, som sedan under hand insände åtskilliga nya skisser. Emellertid hade herr Ingel Fallstedt också tagit sig friheten inlemina ett par förslag, och detta gnat, liksom allt annat från samma håll, uppenbart är diktörat af personliga skäl, kunde det också lemnas obesvaret.

Men det må dock antas, att komitén ju verkligen af skulptören erhållit t. o. m. förslag till postament, eburu intet af dem ansetts kunna antas.

Det vittnar också om en för ett kultur-blad märklig okunnighet, då det tillvägagående komitén valt, framställs såsom något så underligt. Vet man då icke att det är i de stora kulturländerna ganska vanligt, att anförtro statyn åt en bildhuggare, postamentet åt en arkitekt? Här om dagen omtalades just i en fransk tidning en dylik atgård vid en ny staty.

Man anser nämligen i detta land — kanske icke utan skäl — att hufvudsaken är att erhålla ett så lyckadt monument som möjligt, till åra för den man, öfver hvilken minnestoden reses.

Det kan väl knappast bestridas, att detta beslut innebar en grof taktlöshet mot den konstnär, som modellerat själv statyn. Det var att formligen uteslänga honom från all befattnings med det postament, hvarpå hans staty skulle ständna. Icke dess mindre insände herr Fallstedt — omedd — ett förslag; men komitén gaf honom med all önskvärd tydlighet tillkänna, att han icke finge befatta sig med sockeln.

Och nu till Handelstidningens artikel! Den lärde författaren läter sin kraftsande penna ideligen röra sig i cirkel omkring *saken*. Han föreläser med mycken pondus: »vet man då icke etc. — Ack jo, det vet man mer än väl, eftersom man i början af Februari själf skrifvit: »Frivilligt samarbete mellan en bildhuggare och en arkitekt förekommer icke sällan just vid slike tillfällen».

Det var kanske icke ur en fransk tidning artikelförfattaren hemtat sin visdom; det var kanske ur *Vilden*.

Men i så fall är det en smula världslöst att framkasta beskyllningen för »okunnighet».

Det förslag till postament, som inlemnades af herr Fallstedt, lär till yttermera visso — vara en frukt af samarbete mellan konstnären själf och en arkitekt så allmänt erkänd, att professor Warburg näppeligen

Annonsregister.

Barclays Téér
är till sin kvalitet de bästa och billigaste. Té för kännare!
Viner af utsökta årgångar kunna beställas från samma firma.
Se annonserna!

Silzanders Herrekiperi, Stockholm och Göteborg, finnes allt hytt en gentleman behöver för att kunna uppvisa ett oklanderligt ytter.

Se annonser!

Cigaretten *Valta* är billig och för priset god.

Eminent heter en förträfflig middagscigarr, som föres af Tobaksmagasinet, Drottninggatan 31 Stockholm.

Herr E. Klemming, Mästersamuelsgatan 12 Stockholm, emottager allhanda kommissionsuppdrag och speditioner. Se annonsen.

Cigarrsorterna Cleopatra, Las Veras, Guld och cigarreigarren Felix från *Jon Asklands Cigarrfabrik*, Linköping, rekommenderas.

Tandläkare Karl Elander.
N. Hamngatan 40.

Utställningslotteriet

Dragningar den 1 Junij,
1 Sept. 1897
och utfalla vid hvar och en af dem
följande vinster:

1 vinst	å 100,000..... Kr. 100,000
1 *	50,000..... 50,000
1 *	20,000..... 20,000
3 vinster*	10,000..... 30,000
4 *	5,000..... 20,000
100 *	1,000..... 100,000
500 *	100..... 50,000
5,000 *	20..... 100,000
5,610 vinster	Kr. 470,000

Lotter till andra och tredje serien expedieras till landsorten å Kr. 10:... pr. st. mot till oss insänd liquvid atförfold af rek. porto (ej mot postförskott).

Utställningslotteriet, Fredsgatan 32, Stockholm.

(S. T. A. 33750) (64)

E. KLEMMING, Stockholm,
Varuagentur & Speditioner,
ombesörjer förtulningar, inkasso- och kom-missonsuppdrag, uppgör frakter, besvarar förfrågningar omgående och billigt.

Kontor: Mäster Samuelsgatan 12.
Allm. Telef. 76 48.

C Cleopatra å 15 öre
Las Veras 12
Guld 10
Felix, Cigarrer 5
säljs i de flesta cigarraffärer.
Jon Asklands Cigarrfabrik, Linköping.
Fabriksnederlag hos E. Klemming, Stockholm.
Master Samuelsgatan 12.
Allm. Telefon 76 48.

Som **Specialité** föra vi uti vår nyetablerade Cigarr-, Cigaretts- och Tobakssällskapen Bremercigarrer.

Eminente,
hvars fina smak och arom börläggta hvarje cigarrkänna.

Cigarr är för oss tillverkad af utsökta Sumatra- och Havanatobak och säljs till det låga priset af Kr. 10,40 pr 100.

Order från landsorten expedieras fraktfritt vid rekvisition af 200 cigarrer.

Dessutom rekommenderas en mångfald **nyimporterade** cigarrsorter från de mest väl veronemde fabriker i Bremen, Hamburg, Holland samt

Havanna-Cigarrer.

Tobaksmagasinet. Drottninggatan 31 Stockholm. Stoopendal & Komp., Cigarrimportörer. Riks- och Allmänna Telefon. Priskurant på begär omgående.

SILVANDERS
Herrekiperings
Stockholm — Göteborg
Scotts berömda
HATTAR

Dents Handskar

Nyheter

Halsdukar o. Toilettartiklar

Ar ni sjuk af reumatism,

Se utställigare annons om Samaritkors i denna tidnings nästa nummer.

Knut Kinnander, 6 Adolf Fredriks torg 6, Försäljningsstället:

Speceriboden Hornsgatan 49, Cigarrboden Hornsgatan 58, Slussplan 63, d:o Österlänggatan 41, d:o Vesterlänggatan 18, d:o Regeringsgatan 3, d:o Hötorget 13, Fru Carting, Papérshandeln 64 Drottninggatan. Speceriboden Nybrogatan 30, Prin, Renstjernas gatan 17, Skoboden, Olivia Pilström, Göteborg. Malmö Cigarr- och Tobakshandel. (No. 65.)

Glöm icke
att förnya
kvartals-
prenumerationen!

Prenumeration sker å närmaste postkontor. Pris: 1:20 för kvartal.

Vilden är
från och med nästa nummer
en stockholms-tidning!

Obs! Annu står dock Vilden
med namn i posttaxan under
bokstaven G

Göteborgstidningen

VILDEN.

Det är således på denna
tidning Ni skall prenumerera;
stockholms-tidningen Vilden
kommer Er då till handa.

Prenumerera i god tid!

Expeditionen af Vilden
Stockholm.

skulle våga bestrida hans kapacitet, om han visste hans namn!

Hvar till då detta ordande för att bevisa, att samarbete mellan två konstnärer kan resultera i utmärkta konstverk? Den satsen behöver icke bevisas? Gude och Tide man kunna mycket väl arbeta tillsammans — frivilligt. Men jag undrar, om professor Warburg skulle anse sig ha rätt att utan konstnärens medgivande placera ett par figurer af herr Georg Pauli i ett landskap af herr Bernt Lindholm.

Jemförelsen haltar naturligtvis, eger ingen tillämpning på ifrågavarande fall; men felet är icke mitt, ty det är icke jag som valt den.

Än mindre genial — om möjligt — är idén att söka ett prejudikat för komitén tillvägagående härvidlag i — samarbetet mellan Ernst Ahlgren och Axel Lundegård. Detta är alltför naivt konstruerat för att kunna uppfattas som en elakhet mot Vildens utgivare! Jag har verkligen icke hjärta att blåsa på detta fint spuma tankenät. Må det hänga där det hänger för sin upphofsmans räkning!

I ett enda fall har artikeln i Handelstidningen haft någon inverkan på min uppfattning. Jag tror nämligen nu, att professor Karl Warburgs staty verkligen en gång kommer att resas i Slottsskogen.

Jag ber då att på denna punkt få modifiera min framställning i förra numret, och tillåter mig att än en gång kasta en blick in i framtiden.

Endast tre af det tjungonde århundradets bildhuggare ha deltagit i täflingen. Professor X har lyckats utmärkt med extremiteterna, statybildhuggaren Y har med virtuositet format bålen och den store Z har excellerat i skuldrorna och balsen. De tre herrarna få beställning på hvar sin tredjedel af Warburgsstoden.

Under flitiga händer växa de olika partierna fram och sammansättas slutligen till en helsigur. Komitén sammanträder och ser... Beundrande glida blickarne nedifrån och uppåt: benen äro väl formade, ryggen är fulländad och händerna tyckas lefvande...

— O, hvad det är likt! utropar alla komitén medlemmar med en mun. Men plötsligt säger en af dem: »Kors! Han har ju intet hufvud!«

Beundrande glida blickarne nedifrån och uppåt: benen äro väl formade, ryggen är fulländad och händerna tyckas lefvande...

— O, hvad det är likt! utropar alla komitén medlemmar med en mun.

Men plötsligt säger en af dem:

»Kors! Han har ju intet hufvud!«

Sedan dena artikel var uppsatt, har Vilden från herr Ingel Fallstedt mottagit ett inlägg, som dock kom för sent för att kunna införas. *Morgonposten* och *Göteborgs-Posten* ha redan intagit den väl befogade protesten; sistnämnda tidning har till och med bifogat några kommentarer, som gent emot Handelstidningens ofvan citerade artikel, ställa frågan i dess rätta ljus.

För min del kan jag då med godt samvete afsluta detta meningsutbyte, som aldrig skulle ha fått en så personlig karakter, om Handelstidningen varit något mera tillgänglig för *shäl* och något mindre utmanande i sin replik. Det är icke lätt att försvara en dälig sak; men vill man försöka måste man göra det med mera lång än artikelförfattaren i Handelstidningen synbarligen haft till sin disposition. Och man måste framför allt försöka lägga band på sitt missishumör! Det är aldrig lyckligt för den sak, man vill förfäcta, om den skrifvandes däliga lynne skiner alltjämt tydligt genom hans framställning.

Det hade varit mera lojalt, om Handelstidningen från början velat erkänna, att oppositionen mot komitén tillvägagående kunde ha andra motiv än rent personliga. För min del har jag verkligen tagit till orda

just af intresse för *saken*. Medeln till John Ericsson-stoden är ju åstadkomma genom allmän insamling, och därför har allmänheten också ett ord att säga om deras förvaltning.

Armand.

Studenter i Upsala eller Lund!

En ung man

med hufvud och bildning får anställning som medarbetare i *Vilden*. Han bör kunna tänka klart och tolka sina tankar i ord. Han må gärna också ha en smula diktar-gry, som kan utvecklas.

Han bör sluttigt sympatisera med de ideer, *Vilden* förfäktar.

Lön efter kapacitet.

Reflekterande härå torde före den 1:ste April insända skriftlig ansökan till *Vildens* utgivare. Adr: Göteborg.

Obs! Platsen skall tillträdas genast.

Sökanden skall naturligtvis bo i Stockholm, därifrån *Vilden* från och med nästa kvartal utgives.

Skaldelön.

Stockholms Dagblad innehåller i sitt måndagsnummer en dikt: *Svennerne*, som bär följande dedikation:

Til Filip Tammelin

En dansk Hilsen med Tak for Diget »Till Konung Georg».

En dramatiker.

Till den danska tidningen »Värt Land» skrifver E. L.

På Café du cercle Batignolleskvarter kan man hvar aften möta en äldre, puckelyggig grähärsman, vars hela yttre vittnar om fattigdom och nöd.

Hans krage och manschetter äro smutsiga, hans svarta rock är blankslit, stöflarne tyckas icke ha gjort beuktat med blanksmöjrapåen vecka. (De äro för resten af en högst egendomlig form: stora och fyrkantiga som cigarrlådor. De som känner mannen, berätta också, att han lever fullkomligt à la Tolstoi; han förfärdigar själf sina skor, kokar själf sin mat och bäddar själf sin säng. Om detta kommer sig af hans lifsäskädning eller af fattigdom skall jag låta vara osagdt.)

Han åtföljes ofta af en liten, röd tjockis, som han spelar kort med.

De två inställerar sig innerst i biljardrummet, hemta ned hvar sin kritpipa från hyllan, som står till stamgästernas förfogande och egnar sig åt sitt spel utan att mäla ett ord. När klockan slår 12, resa de sig, draga på sina rockar och skiljas — som två stumma maskiner.

Den grähärgige och puckelyggige är författaren Pierre Denis; den lille tjocke är kontorist i någon bank och heter Durand.

Det råder ett obrottligt vänskapsförhållande mellan de två männen och anknytningpunkten är — General Boulanger. Pierre Denis var nemlig generalens intime, beundrande vän, och Durand bekläddé då den blygsame posten som portvakt i Boulangers hus vid Rue Dumont d'Urville. Båda äro de olyckligt förälskade i den alltidne äfventyrarpolitikern; kväll efter kväll ha de i åratl uppriskat för hvarandra minnen från »de stora dagarna». Kväll efter kväll ha de talat om honom

som om en kär, afsomnad broder — och nu ha de intet mer att säga hvarandra; ämnet är uttömdt; de spelat blott kort i all stillhet.

Dessa detaljer om två obekanta personer skulle i och för sig vara utan intresse, om de icke bildade bakgrundens för ett nytt drama, som om få dagar skall uppföras här och som säkerligen kommer att väcka åtskilligt uppseende.

Dramat, som behandlar Boulanger-rörelsen med den berömda generalen som hufvudperson, kallas »A la vie, à la mort» och författaren är den gräskäggige puckelyggigen, Pierre Denis.

Till Kung Georg har Filip Tammelin strängat sin lyra i Stockholms Dagblad.

Skalderna börja röra på sig! Det dagas för Hellenerna!

Om den nya Stockholmstidningen skrifter en meddelare:

Man håller på att bilda redaktion och uppsätta tryckeri. Lokal är föryrd i Stora Vattugatan. Hufvudredaktör blir, som bekant, dr. Helmer Key. Chef för den literära afdelningen: dr Oscar Levertin, med herr Hj. Söderlund som drabant. Chef för konstafdelningen blir herr Tor Hedberg. Redaktionssekreterare: Herr Åsbrink. Medarbetare dr Brandell och baron Dan Åkerblom.

Ett obehagligt tryckfel hade in smugit sig i den lilla dikt, *Vilden* i förra numret (artikeln *Svensk litteratur*) citerade ur Fredrik Wetterlunds *I dagens stunder*.

Där kom att stå:

»Ljuva, ditt mänsken
älskar jag mest ända,

Detta kan missförstås! En sådan mänskensromantiker är diktaren verkligen icke!

Då diktens stämning i icke oväsentlig grad störes af detta tryckfel, torde det vara skäl att taga den vackra visan da capo. Säär ser den ut, sedan tryckfelet rättats:

Till...

Hemmet hvilar i rosor —

solsken på gröna blad!

Marmoreliefer,

salen festligt glad.

Rosornu röda sta,

luften är joniskt bla.

Aldrig ditt solhem

skall ur mitt sinne ga.

Men du äger ett annat,

drömmarnas höga loft

mämmelodier

nattviolers doft

Liljorna lyfts stå

natten är hög och bla

Ljuva, ditt mänsken
älskar jag mest ända,

Mendelssohn och Liszt. Den berömda tyskfödde Oxfordprofessorn Max Müller berättar i sina memorier:

Jag hörde Liszt, då jag ännu gick i skolan i Leipzig. Det var hans första entre i Tyskland, och han kom som en triumfator.

Han var ung, teatralisk och fruktansvärt tilldragande som damerne, unga och gamla, plägade sätta. Stilen i hans spel var då för tiden nägot alldeles nytt — nu kan ju nästan hvilken klaverspelare som helst afbränna alldeles liknande fyrvärkerier.

Den musikkritik, som då enväldigt herskade i Leipzig, var något förbädd och reserverad, och jag erinrar mig, att jag till redaktören för »Leipziger Tageblatt» överlennade en musikmälan, som författaren dock icke önskade signera.

Mendelssohn var den ende, som mottog Liszt med öppna armar. Han gaf en matinée musicale i sitt hem; alla stadens mest kända musikvänner samlades där. Jag minnes, om än svagt, David, Kalliowa, Hiller; jag tror att hvarken Schumann eller Clara Wieck voro der den dagen.

Alltnog, Liszt kom i sin ungerska kostym, vild och präktig. Han berättade Mendelssohn, att han skrivit något speciellt för honom. Han satte sig ned vid pianot, och — svigande hit och dit på sin stol — spelade han först en ungersk melodi, och så tre eller fyra variationer, den ena mera hämförande än den andra.

Vi stodo överbväldigade, och efter det hvar och en af oss bragt dagens bjälte sin hyllning, samlade sig några af Mendelssohns vänner omkring honom och sade:

»Nå, Felix, nu är det nog på tiden, att vi packa in. Det finns ingen, som kan göra något liknande. Det är ute med oss!«

Mendelssohn smålog; och då Liszt kom bort till honom och bad honom att spela något, skrattade han och sade, att han aldrig spelade mera. Detta var i viss mån sant. Han använde nämligen då sin mest tid till att komponera och dirigera sina konserter.

Likväl ville Liszt icke acceptera något afslag. Då sade Mendelssohn sluttlig, intagande skälmsheten:

»Godt, så skall jag spela då — men ni får lofva mig att icke bli ond!«

Och hvad spelade han då?

Han satte sig ned och spelade först Liszt's ungerska melodi, och derpå den ena variationen efter den andra, så att ingen annan än Liszt själf skulle kunna ha sagt, hvari skillnaden bestod.

Vi fruktade alla, att Liszt skulle bli förrämd, ty Mendelssohn

Stockholm.

Våra Kgl. teatrar.

Nyligen berättade flera Stockholms tidningar, att chefen för Kgl. Operan, kammarherre Burén, skulle ha inlemmat sin afskedsansökan. Emellertid upplyser Posttidningen om, att det ännu icke är definitivt bestämt, om herr Burén skall afgå eller stanna kvar på sin post.

Anledningen till ryktena torde ha varit en liten slitning mellan finansministern och operachefen. Kammarherre Burén hade, som bekant, engagerat herr Johannes Elmlad som överregissör från och med den förste April, och då finansministern icke ville godkänna detta aftal, förklarade chefen för Kgl. Operan, att han ställde sin plats till finansministerns disposition. Detta torde hå haft den verkan, att finansministern senare bekräftat herr Elmlads engagement.

Emellertid ha ryktena om kammarherre Buréns afgang gifvit anledning till åtskilliga kommentarer i Stockholms tidningar; och *Vilden* har med glädje konstaterat, att behovet af en grundlig omorganisation af de kgl. teatrarnes hela regime numera allmänt erkännes. Regeringen lär inom den närmaste framtiden tillsätta en komité af sakkunnige, som ha att inkomma med förslag till en definitiv förändring från och med nästa år, då den nya operabyggnaden och den s. k. operafonden — som uppgår till en half million kronor — överlämnas till statsverket.

I hvad riktning komiténs förslag kommer att gå, är icke svårt att säga. Det finns nemligen i detta fall blott en mening bland de sak-kunnige: nemligen att båda de kgl. scenerna böra sortera under en gemensam chef. Det skulle emellertid vara lämpligt, om samma sak-kunniga komité också finge tillfälle att yttra sig angående den k. proposition, som nyligen förelagts riksdagen: om dramatiska teaterns försäljning och om inköp af Svenska teatern för statsverkets räkning.

Giulio.

K. Maj:t har talat!

Valet till pastor primarius i Stockholm är nu upphäftad. — Kgl. Maj:t har sanktionerat klagandens uppfattning: att bolag är att betrakta som »medlem af svenska kyrkan.«

Alltså skola bolag i framtiden ha rösträtt vid prestval!

Hvem röstar för bolaget? Direktören! Antingen han nu är mormon eller buddhaist, soldyrkare eller hedning.

I detta prejudikat har formalismen vunnit en lysande seger över sunda förnuftet.

VÅR!

Nyss jordens unge konung
Har låtit högt förklara,
Att allt skall pyntadt vara
Där han går vägen fram.
Han gör sin eriks-gata.
Den skall med glädje fira!
Med blom och grönt skall sisas
Hvar tuvna och hvar stam.

Naturens makter skynda
Att hans befallning lyda,
Och träd och strå sig pryda
Med blommor och med grönt.
Från solen sändes värme
Och rägn från himlens skyar
Och jorden sig förynar
Och alt blir ljus och skönt.

Det knastrar och det knupper
I stammar och i stenar
På alla trädens grenar
Små knoppar tittar fram.
Det tisslar och det tassar,
Som om små andar smöge
I skogen, eller flöge
Omkring i lek och glam.

Då fylls luften
Med jubel och skri,
Ty *Vårens* följe
Nu spränger förbi.
Han kommer så trotsig,
Så strålande ung;
Med jubel han hälsas
Som enväldig kung.
Framför honom rida —
Hör lurarnes ljud! —
Hans härolden tyra
I prunkande skrud.
Dem sänder han sedan
På vägarne ut
Från jordklotets början
Till jordklotets slut.

Och Öster och Väster
Och Söder och Norr
I lurarne stöta,
Och sedan de ropa
Med skrällande röst:

Kring höjder och slätter vår stämma skall ljuda,
Ty *Våren*, vår konung, nu läter förkunna,
Att alla han vill till sitt gästabud bjuda!
At alla han lycka och glädje vill unna.

Ty stor är vår unge konung
Och härlig och mild hans makt.
Hans rike flyter af honung
Och lyser af gyllne prakt.
Nu läter han Eder kalla
Till prunkande gästabud
Och öppnar sitt land för alla
Vid pukors och trummors ljud!

Så bjuder vår Herre och Kung!

Se, där han kommer
Sprittande glad!
På eldig fäle
Han spränger åstad.
Hans lockar flyga
För Västans vind,
Hans ögon stråla,
Och het är hans kind!

Och älvtors gestalter
Omkring honom sväfva
Och smidigt de väfva
Sin skimrande dans.
De svänga, de svinga
De sirligt sig böja
Och blixtsnabbt sig böja
I solskenetts glans.

Så stormar han fram
På sin välkända strät
Med sin glänsande stät
Och med skämt och med glam.

Det jäser af mod
I hans svällande barm,
Ty hans känsla häls varm
Af hans sjudande blod.

Han är ung, han är stark,
Och hans kraft är ej bräckt.
Över skog, över mark
Han sin spira har sträckt!

* * *

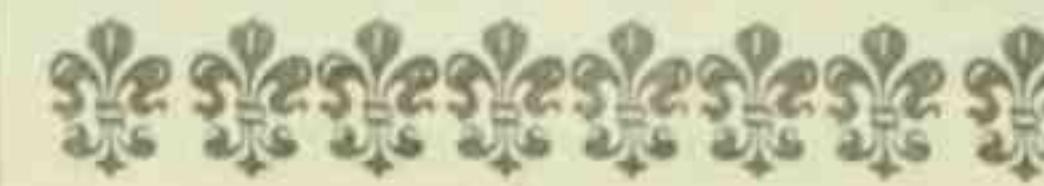
Och jubel följer alltid i hans spår.
Af tusen sinom tusende han hyllas
Och rymderna af glädjeropen fyllas
När över jorden kröningståget går.

Mer härligt klingande finns ej en kör
An den, som stämmes upp i skogens sköte
Den brusar ut så vildt till hans möte
Att våren, tjusad, stannar tyst och hör.

Från höjden solens gudom vänligt ler
Och kring hans hjässä sina strålar virar.
Naturen så sin glädjehögtid firar
När i dess rike *Våren* stiger ner.

Ett röp, ett enda blott, kring nejden går,
Det flyger ut på ekots dubbeldingar.
Det växer, tills det som ett härskri klingar,
Det jublar: »Hell Dig, Hell Dig, unge *Vår!*»

Dagny.

Masken faller.

Den diplomatiska dimma, som alltför länge insvept stormakternas politik i Kreta-frågan, börjar nu ändtligen skingras, och masken faller af den förnämste och ifrigaste bland aktörerna i det europeiska intrigspelet. Man ser den ryska björnens roflystna ögon riktade mot Constantinopel — det gamla föremålet för hans åtrå.

Det var således detta, som låg bakom ifvern att "skydda Turkiets integritet"! Är det möjligt att de öfriga stormakternas ledande diplomater hittills icke haft en aning därom? Ha de helt oskyldigt gått Rysslands ärenden eller ha de också — å sin sida — en liknande öfverraskning i bakhand? Inom den närmaste framtiden skall det väl bli klart!

Säkert är, att de ledande diplomaterna *handlat* som om de afsett att *framkalla* krig, allt medan de ideligen försäkrat, att detta skedde för den kära europeiska jemnviktens skull.

Ännu spelar dock icke den ryske utrikesministern med korten på bordet; ännu försöker han naturligtvis dölja sina afsikter i en mängd diplomatiska noter med den europeiska jemnvikten som hufvudtema; men hans medspelare börja ana, hvad han för i skölden, och länge torde det väl icke tövfa, innan den europeiska konserten upplöses i Katzenjammer.

Om man får tro de senaste underrättelserna har moskoviten privat tagit anställning som sjukvårdare hos Islam.

Hans händer famla besvärt under den sjuka männen täcke. Antagligen är det icke uteslutande af barmhärtighet!

Hvad betyder då denna så plötsligt påkomna vänskap mellan den ryske björnen och den döende vargen?

Ack — boet, boet! Sjukvårdaren vill vara tillhands, när katastrofen inträffar. Då kan han ju så lätt lägga embargo på det värdesfullaste af arvet efter den döde. Därför har moskoviten på sista tiden med en så rörande omsorg vakat över den sjukens ro. Ingen får störa honom!

Den ryske björnen gör ingenhet för intet. En arbetare är sin lön värd och hvarför skulle väl den moskovitiske barmhärtighetsbrodern göra tjänst utan vederlag? Han är i ömmande omständigheter! Han behöver så väl en liten ö i medelhavet — "till kolstation" — och så dessutom en liten, liten halfov. Större ärö icke hans fordringar; och hur skulle väl en sjukling kunna ha hjärtä att neka sin ömme vårdare ett par slika obetydligheter? För detta ringa pris vill Ryssland garantera Turkiets integritet.

Då Ryssland spekulerar på landvinning, är det alltid endast en obetydlig kolstation det gäller!

Nu draga Turkiets stridsmakter söderut; gränserna i norr och

YALTA
BÄSTA EGYPTISKA CIGARETTA
Partilager hos
KNUT WIBERG, STOCKHOLM.

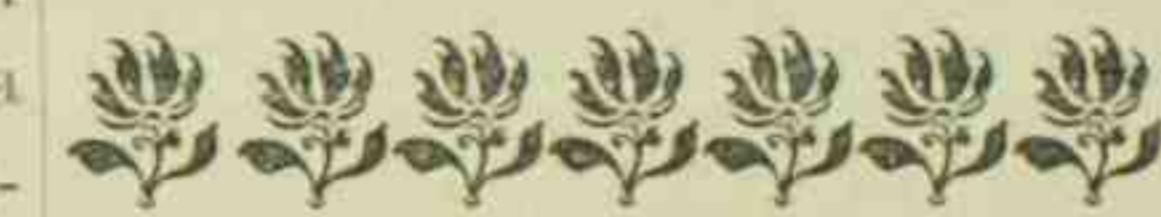

öster lemnas blottade. Skulle en katastrof inträffa, kan den ryska armén utan svärdsdag företaga en militärpromenad in i Turkiet och besätta Constantinopel.

Den ryska svarta hafsfлотen har kanske, då detta skrifves, redan kastat ankar utanför Gyllene hornet. Rysslands ambassadör har nemligen begärt af sin regering, att Svarta hafsfлотen måtte hållas färdig. Omedelbart efter ambassadörens order skall den afgå till Constantinopel *för att förena sig med den turkiska flotan*.

Nästa gång vilden kommer ut är kanske situationen klar!

Armand.

Danmark och

Bern-konventionen.

Mot all förmadan blef utskottets förslag om Danmarks anslutning till Bern-konvention förkastad af det danska Folketinget, med 49 röster mot 41.

Den debatt, som föregick beslutet, var i hög grad karakteristisk. Utskottets talan fördes men talang af Herman Trier, och i hans utalanden instämde kultusministern m. fl. Det framhölls från detta håll: att författarne hade rätt till skydd för sin egendom lika väl som andra medborgare; att den danska bokmarknaden skulle förstöras, om Danmark icke tillträdde konventionen, då alla framstående författare i så fall skulle söka norskt förlag; att författarnes arbeten ofta stympades i dåliga översättningar, hvilkas utgivande de icke kunde hindra.

Utskottsmajoriteten talan fördes med fanatism af Alberti, en rik smörhandlare, som också äger Köpenhamnstimingen Dannebrog. Han hade just ingenting att anföra i sak.

Däremot uppträdde en danneman vid namn Rosager med ett gemyligt anförande. Han tyckte, att nu kunde också bönderna få ha ett ord med i laget. Bönderna beviljade årligen 70—80,000 till författarne, därför var det ingen fara för dem. Hvar författare af betydenhet får ju understöd, och de, hvilkas arbeten översättas, ha ju goda inkomster. Hvad behöfde författarne klaga över dåliga översättningar? När vi bönder resa ut och hålla politiska möten, bli våra tal ofta dåligt refererade!!! Men ingen tänker på att insätta en paragraf i lagen, som förbjuder människor att referera våra uttalanden, innan vi sett igennom referatet()

Nej, författarne få finna sig i att vara som andra människor!

Svar på bref.

Lietor. Det finns logik i hvad Ni skriver; och *Vilden* har grubblat över era ord. Skulle Ni nu då *Vilden* kommer till Stockholm, vilja afslägga honom ett besök? Gör så eller uppfif ert namn, så skall *Vilden* straffa sig själv genom att införa uppsatsen!

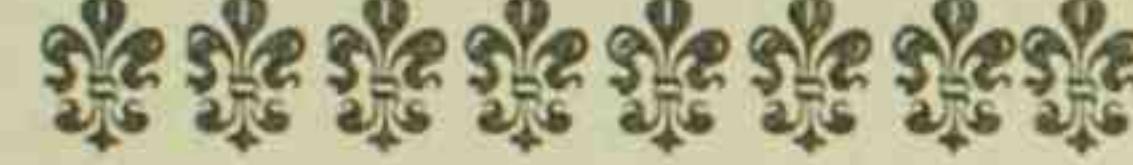
Co. Tack! Båda de insända bidragen ska användas; det ens redan i dagens nummer. Ni har talang — derom är intet tvivel. Det finns en ursprunglighet och en kraft i er penselstöring, som redan eröfrat *Vildens* kritiska hjärta och förmödigen snart kommer att eröfra också hans läsare.

Hagar. Nej. »Dagning» kan icke användas. Tanken är vacker, men den är klädd i en allför konstlös dräkt.

Thorgny. Den insända skissen kan icke användas. Tack emellertid.

Conor. Drömmen är för obetydlig för att kunna intressera andra. Det är ljust att drömma, men svårt att bibringa främmande männskor stämningen i en dröm.

(Öfriga korrespondenter, som icke fått svar, torde ursäkta *Vilden*, som har brådtom just nu, i flyttningsdelen.)

Insända tryckalster.

Helsingörs Fylgia. N:o 3 för 1897. Utgifven af *Elna Tenow*, f. Ros.

Innehåller slutet på utgivarnans intelligenta tal *Om modet*. Dessutom åtskilliga artiklar — i original och översättning — och en ganska näpen dikt hvars tendens stämmer utmärkt med tidskriftens hela strävan; och så en mångfald af notiser.

Strix. N:o 2. Lustiga teckningar. Allvarsord af självva C. R. Nyblom. Ett tråkigt kåseri af Ad. L. och ett taxametriskt witzbroderi af utgivaren, som nog ritar bättre än han skrifter, ehuru penan alltid rör sig rätt kvickt i hans hand.

Svenska industriella verk och anläggningar, illustrerad teknisk tidskrift, under medverkan af ett flertal framstående fackmän utgiven af Gunnar Ekerot. Häft. 1.

Någon teknisk tidskrift är det knappast, och de framstående fackmännen medverka älmistone icke i detta häfte. Här finns en mängd fotografier från Bofors, och Alfred Nobels porträtt och en del notiser.

Tidskriften liknar mest en annonskatalog!

Ögonblicksbild.

Det susar och hviner i luften. Blåsten kastar sig handförl ned mellan träd och buskar. Solen liksom flämter af lifskraft. Stora ljusa fläckar åka utefter den gräbruna marken, över gärdena, upp mot höjderna, över dem. Krikorna yras upp som flara af de brusande ilarne, i stora, lusten skärande bågar, flaxa sträfsmänt emot, innan de åter kunna sätta sig på de hårdas åkerrenarne, der det blixstrar som af guld och silver från skärvor af buteljglas och kantig smästen. På de slutande åkanterna — mot norr — ligga ännu hårdt packade, enstaka drifvor; men alarne vid brädden ha redan varmtskifteståndar, kräppröda, fransade kronor — som om blodet stigit dem af hufvudet. De gunga väldamt och komma skatorna att utstöta otäliga skratt, der de söka återintaga sina bon uppå topparna. Millioner och åter miljio-

ner af små atomer, lifsembroner, simma omkring i luften — det står som en lifsvarm, gyllene rök af frömjöl rundt om.

Naturen har vaknadt till lif efter sin långa vintersömn, häller nu det ungdomliga värdet stången, brottas med spirande, lifsmäktig kraft.

Våren är kommen!

Längst uppe på landsvägen kommer någon körande, ännu dold af träd och buskar. Då han hunnit närmre, ser jag att det är Johan på herrgården — »vackre Johan». Utan att jag egentligen förväntat mig öfver epitetet, bar det dock förefallit mig mindre karakteristiskt. Men under vintern ser man nu ej riktigt hur männskor på landet se ut. Ytterplaggen dölja nästan hvarje bit af hud. Det är på våren som de komma ut ur sina puppor.

Men — är detta Johan från i vinter? ... Jag står slagen af förväning. Den över brynen tryckta, ludna mössan har fått lämna plats åt en ny, slät med blixtrande skärm, det oformliga puppomhöjet för en blå kavaj. Byxorna af samma färg, smita åt de kraftiga länderna, försvinna i höga, nysvärta kragstöflar. En hällning som en kung! Han förefaller minst ett kvarter högre, der han sitter kavat på kärran med baksidan af venstra handens fingrar stödd mot tjockläret, armbågen spredande rätt ut från sidan.

Jo, nu tycker jag han ser bra ut. Mycket bra ut till och med, med det nya kade, friskfärgade ansiktet, den raka näsan, de mörkblå uttrycksfulla ögonen, de uppborstade moustacherna. Nu finner jag det ej alls underligt, att han kallas: »vackre Johan».

Han kör med fart — det liksom ryker af bjulen, ehuru landsvägen visst icke är soltorr nog för att damma. Han skyntar förbi, kommer till kröningen, svänger om, fortsätter nedåt. Der ser jag honom sträcka på sig, räta upp den statliga figuren, ser honom hastigt, impulsif, föra handen upp till moustachespetsen.

Nere på landsvägen komma tvenne jäntor. Han häller inne. De stanna.

Vinden tar styva tag i deras kjortlar, förkläden och hufvudukar.

Gång efter annan få de stryka de orergerliga hårströpporna bak örat —

de stå som strålar rundt deras rödlommiga ansichten, spelande uppå,

utåt, baköver schaletten, fram öfver ögonen. Jäntorna prata, skratta —

— ögonen glittra i solen — vända sig blygt, men koket om på klacken, med en knyckig sväng, när

»vackre Johan» gör något saftigare utfall i de värktaga replikerna.

Jag kan höra deras friska klingande skratt. Stötvis bär vinden det åt det håll, der jag står.

Flickorna taga så afsked med en nick, gå.

Men »vackre Johan» häller ännu inne. Fattande med handen om brödan, på hvilken han sitter, vrider han sig om, säger något med skäntsamt, mystisk min.

Flickorna stanna för att lyssna, få klart för sig hvad han sagt, svänga sig häftigt om, sätta ut munnarne i strut, som två friska, röda körsbär.

Och »vackre Johan» skakar på hufvudet, raljerande, som ville ha säga: ja, skta er bara för mig! . . .

Han kör vidare. Kärran skramlar, undan går det. Blåsten stryker de omsorgsfullt uppåt arbetade moustacherna platt efter hans kraftigt rundade kinder, den venstra armen spretar åter ut som ett ofantligt stort grytöra. Hans ögon glänsa djupa. I den till lif vaknande omgivningen, ser han stark och lycklig ut — mäktig af lif äfven han.

Han tar till att sjunga af alla krafter — det ekar runt om. Så försvinner han bakom de höga buskarne af vide och al vid vägkanten.

Co.

Till

Vildens prenumeranter!

EHURU *Vildens* utgivningsort från och med nästa nummer blir *Stockholm*, sker därigenom ingen förändring i tidningens plan. *Vilden* kommer att förblif densamme; chur trotsigen ännu mera intressant, då *Stockholmluft* nog kommer att stimulera hans lifsänder.

Alla som prenumererat för år och halvår göra således en vinstdom genom denna förändring. Och de som endast prenumererat för kvartal, böra skyndsamt — genom att förnya sin prenumeration — försäkra sig om sin andel i vinsten.

Prenumerera snarast: på närmaste postkontor. Priset är för kvartal endast 1 kr. 20 öre.

OBS! Alla, som här i Göteborg prenumererat på *VILDENS Expedition*, få hvarje Fredag tidningen sig tillsänd genom vår hufvudkommisionär på platsen.

Expeditionen af Vilden.

VILDENS kommissionärer i Göteborg och landsorten.

Från och med nästa nummer utgives *Vilden* i Stockholm. Dess officiella titel blir då icke längre Göteborgstidningen *Vilden*, utan endast *Vilden*.

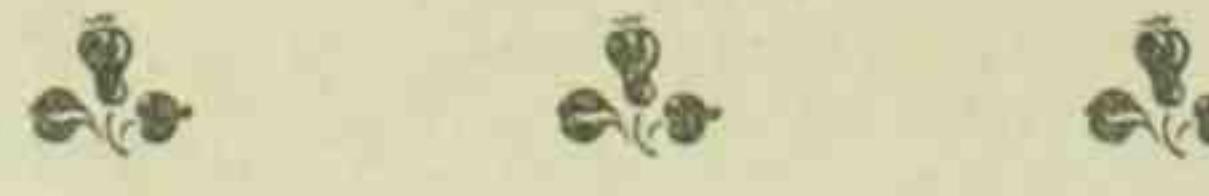
Detta föranleder dock icke annan förändring i tidningens plan, än all distributionen sker från *Stockholm* i st. f. från Göteborg.

Våra kommissionärer i landsorten få tidningen samma dag som hittills. Och i Göteborg kommer den — genom vår hufvudkommisionär — att distribueras hvarje *Fredag*.

Vildens hufvudexpedition i Stockholm är: Mäster-Samuels-gatan 12 (E. Klemming) Tel. 76, 48.

Bref och postförsändelser adresseras till Red. eller Exped. af *Vilden*, Stockholm.

Med anledning af flyttningen torde redovisning för lösnymmerförsäljningen i Göteborg, för Mars månad, lemnas redan Måndag, Tisdag eller Onsdag i nästa vecka.

Kommissionärer i landsorten.

Kvarlale är slut; alltså är räkenskapens stund för handen! Låt uppgörelsen ske snarast möjligt, utan onödigt dröjsmål.

Alla, som ännu icke redovisat för December månad förra året, böra nu insända full redovisning, både för nu tilländlupna kvarlale och för December månad.

Alla redovisningar adresseras till

Expeditionen af VILDEN

Stockholm.

Förtjena 5 å 10 kr pr dag genom att sälja Visikitör för John Fröberg, Finnspang. Profver gratis men ej franco. (60)

Tandläkare

Karl Elander
N. Hamngatan 40.
(snedt emot Göta Källare).
R. T. 3095. (30).

Barclay's Téér

fraktfritt öfver hela landet.
Den ständigt ökade af-sättningen och de många hedrande områdena är den bästa anledningen för alla att förs sig dermed. Kongl. Hofleverantör. Per efterkraf eller postforsknott. Rekvirera beställningskort med priskurant. **OBS!** Kostnadsfri profver. Alex. Barclays Handels-Aktiebolag Göteborg. (Nord. A.B. 96.) 45

af utsökt kvalitet, i förpackning å 1, 1/2, 1/4 och 1/8 Kilo.

(Brefkort med priskurant till försäljning till billigaste pris.)

Téér

af alla slag och af de **bästa årgångar.**

Rekvizitioner från landsorten expedieras pr omgående: Té mot efterkraf; Viner endast mot insänd likvid.

Order upptagas å **WHISKY** från Gilbey & Co.

Alex. Barclays

Handels-Aktiebolag

* * Kongl. Hofleverantör * *
Kungsportsplatsen 2,
Göteborg.

i Åkdon, Bostäder, Kontorslokaler och Villor åstadkommes effektivast och billigast genom användande af våra värme apparater, som försäljas hvarje välsorterad Jernaffär, samt hos de större möbelbutikerna.

Stockholms Värmeapparatsfabrik, Alm. Telef. 85 29. Riks Telef. 13 05. (62)

Affärsmän!

Vill man skördta måste man så. För en affärsmän är sådden: det kapital, han nedlägger i annonser.

Att annonsera i tidningar, som ingen läser är att så i sanden; annonsera i tidningar för dagen, där texten drunknar, är att så i sjön; men att annonsera i en tidning, som genom sitt innehåll tvingar sig till intresse ut öfver stunden: i ett literärt veckoblad, med stor spridning bland den mest intelligenta och mest köpstarka publiken i vårt land och i grannländerna.

det är att så i god jord.

Därför är det förmäntigt att annonsera i *Vilden*.

Annonsen mottagas af *Expeditionen* S. Hamngatan 2, Göteborg.

N:o
Vildens
Guistor
Dramati
Recetter
anle
regi
Giu
Svens
Ideala
Ljusnin
VI
sendere
Da ou
bekan
DEN
då he
VI
brista
tid.
fält i
DEN
fär s
varit
ens l
My
DEL
allt f
mer
DEL
Ofta
rekto
mång
rande
ser i
borde
icke
Vi
brutn
aldrig
ten?
H
DEL
mång
dens
Han
trakt
och
vid.
dig
allt
näste
hade
EL
gäng
i ora
nisko
den
VI